

همشهری

حاجت معجز حسن است لیکن
حدیث غمز هات سحر مبین است

صفحه از: علیرضا پیرای

صفحه آخر

همشهری: www.hamshahronline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (مج)، کوچه شهید سید کمال قریشی، شماره ۱۴
کد پستی: ۴۵۹۵۴-۱۹۶۶۴ | تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۴
تلفن: ۲۲۰۲۳۰۰۰، ۲۲۰۲۳۰۰۰۰، ۲۲۰۴۶۰۶۷

پیش از آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
چاپ: همشهری
تلفن: ۲۸۰۷۵۰۰۰
توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

سرزمین من:
مدیر: زهرا عباسی
تدوین:
مدیر: عیسی محمدی
مدیر: مریم سرتوش
سرنخ:
مدیر: جواد عزیزی
مدیر: محمد جعفری
دانشنامه:
مدیر: ساسان شادمان
مدیر: زهرا حاجی
جامعه:
مدیر: شهره طباطبایی
گزارش:
مدیر: مسعود میر
مدیر: فاطمه عسگری نیا
۳۴ (سینما و تلویزیون):
مدیر: سعید مروتی
مدیر: علیرضا محمودی
مسئله آخر:
مدیر: جواد نصرتی
طرح و گرافیک:
مدیر: محمد علی حلیمی

صاحب امتیاز:
مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
مدیر: دانیال معمار
سرپرست:
سید مجتبی صادقی
شهرام فرهنگ، علی عمادی
شاهین امین، حامد فوقانی
مدیر فنی: حامد یزدانی
مدیر هنری: مهدی سلامی
دبیر عکس: امیر پناهیور
شورنگار:
مدیر: پروانه بهرام نژاد
مدیر: مریم باقرپور
اقتصاد:
مدیر: حسین لطفی
مدیر: مریم موسی پور
تماشاگر:
مدیر: امیر محمد یعقوب پور
مدیر: لیلی خرسند

تهرانگرام

میوه عجیبی که مختص تهران است

درخت هلو گونه‌های متفاوتی دارد، اما یکی از متفاوت ترین گونه‌های آن مختص روستای کشار در حاشیه‌های غربی تهران است که حاصل شرایط آب و هوایی این منطقه است. اهالی اسم آن را «درخت هلو دوباره» گذاشته‌اند. میوه این درخت شکلی متفاوت با همه میوه‌ها دارد و جالب اینکه گردی آن اصلاً شبیه هلو نیست و شبیه‌ترین میوه به آن کیوی است. میوه‌های این درخت نه تنها از نظر ظاهر، بلکه از نظر طعم، بافت گوشتی و البته هسته نیز شباهتی به هلو‌هایی که ما می‌شناسیم ندارد. طعم بسیار شیرین و البته بافت مربایی «هلو دوباره» موجب شده است که اهالی بومی کشار از آن برای درست کردن مربا نیز استفاده کنند. از شگفتی‌های این هلو هسته بسیار ریز آن است که از نظر اندازه بزرگ‌تر از هسته گوجه‌سبز نیست. فصل برداشت هلو معمولاً اواخر خرداد تا اوایل مرداد است، اما از اواسط شهریور ماه محصول میوه‌های درخت هلو معروف روستای کشار آماده چیدن می‌شود و دلیل آن کلدی همزمان درخت‌های هلو است. آب‌وهوای خاص و سرمای این منطقه موجب شده هلو‌های باغ‌های این منطقه ۲ بار محصول بدهند. محصول اول حاصل شکوفه‌هایی است که اوایل بهار روی درخت می‌روید، اما جای برخی شکوفه‌ها که در سرمای بهار می‌ریزند، در اردیبهشت و خرداد ماه دوباره شکوفه می‌دهد که موجب می‌شود هلوها کاملاً با محصول اولیه متفاوت باشد. محصول اول که برداشت شد، درخت فرصت می‌کند دوباره به بار بنشیند و این بار میوه‌ها کاملاً تغییر شکل یافته‌اند و از نظر طعم و بافت هم متفاوتند.

سوزه روز

بهار کتاب‌بازها

حتی بوی کتاب هم می‌تواند شما را مست کند، چه رسد به اینکه سبزی به مصلای تهران بزنید و خدوات را در دریای بیش از ۲ هزار ناشر شرکت‌کننده در سی و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب رها کنید. برخی کتاب‌بازها، حضور در چنین رویدادی را نیز غنیمت می‌شمرند و معتقدند که حتی نفس کشیدن در میان عاشقان کتاب نیز چون فصل بهار، آنها را زنده می‌کند و به روحشان انرژی مثبت می‌دهد. یکی از راه‌های علاقه‌مند شدن به کتاب، پیدا کردن کتاب خوب است. پیشنهاد ما این است که قبل از اینکه مهمان نمایشگاه شوید، کمی جست‌وجو کنید و به فهرستی از کتاب‌های مورد علاقه خود برسید تا در این دریا، غرق نشوید. امسال هم چون گذشته، این بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی کشور، از ۱۷ تا ۲۷ اردیبهشت در مصلای امام خمینی (ره) برپا شده و منتظر شمایست.

گنج پیش‌کشی تهران

موزه مقدم که از سوی برخی با ارزش‌ترین خانه دنیا خوانده می‌شود، هدیه یک فرهیخته ایران دوست به مردم تهران است

انسان‌های خیر خواه، در جهان فراوانند؛ کسانی که از خود می‌گذرند و بار اهالی یک محله، شهر، سرزمین و حتی جهان را بر دوش می‌کشند و بی‌چشمداشت می‌بخشند. برخی مدرسه و مسجد می‌سازند و بعضی زندانی آزاد می‌کنند و یتیم می‌نوازند و گروهی، می‌خندند و می‌خنداند. اما اینگونه بخشندگی را شاید کمتر شنیده باشید: بخشش گنج‌خانه؛ آن هم گنجینه‌ای پر از تاریخ یک سرزمین؛ آنقدر غنی که برخی آنجا را گران‌ترین خانه جهان می‌دانند. اما این

سیدمروش طباطبایی پور

معماری موزه

از شگفتی‌های بنای موزه، آن است زمانی که کاخ خواهر ناصرالدین‌شاه را تخریب می‌کردند، مقدم پایه ستون‌های کاخ را خرید و به خانه آورد و آنها را در دیوار جداکننده ۲ حیاط تعبیه کرد. دیگر آنکه راه‌پله‌ای مارپیچ، ما را به ایوان خانه‌ای می‌برد که با کاشی‌های دوره زندیه و قاجار تزئین کرده‌اند. در میان ایوان، حوضچه‌ای مرمرین وجود دارد که بازمانده گرمابه فتحعلی‌شاه قاجار است. همچنین کاشی‌های معرق صفوی و قجری همراه با آینه‌کاری‌های عهد زندیه همراه با رنگ‌های فیروزه‌ای و آسمانی و نقش در این موزه به چشم می‌آید. علاوه بر ارزش باشکوه معماری موزه مقدم، گنجینه آثار هنری و تاریخی آن هم در خور است؛ آثاری که او، به خون دل در طول سال‌ها و قطعه قطعه و برگ برگ، جمع کرد و در قالب سفال، سکه، مهر، تابلوهای نقاشی، اسناد و دیگر آثار ارزشمند تاریخی از گذشته‌های دور این سرزمین، برای علاقه‌مندان به ودیعه گذاشت.

کی و کجا؟

در این موزه باشکوه، علاوه بر آثار تاریخی و هنری ثابت، نمایشگاه‌های موقتی هم برپا می‌شود که بسیار به کام هنردوستان خوش می‌آید؛ زیرا حضورشان در موزه مقدم، هم فال است و هم تماشا. هم از آثار نمایشگاهی حظ می‌برند و هم از حضور در این فضای تاریخی بهره‌مند می‌شوند. موزه مقدم در خیابان شیخ‌هادی تهران قرار دارد و به‌جز شنبه‌ها، در دیگر روزهای هفته منتظر بازدیدکنندگان است.

اسباب بازی‌های خورونی

در روزگاری که خبری از اسباب‌بازی‌های الکترونیکی نپود، مادرها با ابزار ساده و دم‌دستی مثل دکمه، چوب و پارچه برای بچه‌ها عروسک می‌ساختند. یکی از این عروسک‌های معروف عروسک‌های خورونی بودند که با میوه ساخته می‌شدند. عروسک‌های خوراکی اغلب با سیب‌هایی ساخته می‌شدند که برای پذیرایی از مهمان مناسب نبود. بچه‌ها هم بعد از بازی، اسباب‌بازی خود را می‌خوردند. خروس قندقی هم جزو همان اسباب‌بازی‌هایی بود که مادرها با شکر و آب و چوب کبریت درست می‌کردند و یک آب‌نبات چوبی به شکل خروس می‌ساختند. بچه‌ها هم بعد از بازی با این خروس قندقی‌های دست‌ساز، آنها را نوش‌جان می‌کردند.

تهران مصور

رسم عجیب عمارت‌سوزی

در آتش سوختن قصر یاقوت در منطقه سرخه حصار یکی از غم‌انگیزترین و در عین حال مضحک‌ترین اتفاقاتی است که در دوره حکومت ناصرالدین‌شاه رخ داد و در برخی منابع مکتوب به ثبت رسیده است. قصر یاقوت یکی از تفرجگاه‌های بیلاقی ناصرالدین‌شاه بود، اما گاهی عوامل دربار در این مکان بی‌توجهی می‌کردند و در غیاب پادشاه خوش می‌گذرانند. غلامعلی‌خان عزیزالسلطان، معروف به ملیجک دوم، یکی از درباری‌هایی بود که مدام به قصر یاقوت می‌رفت، اما رفتارهای مکرر او به این مکان عاقبت کار دستش داد و موجب آتش‌سوزی بنای اصلی و محدوده سرخه حصار که شکارگاه ناصرالدین‌شاه بود، شد. اعتمادالسلطنه که یکی از رجال بانفوذ دوره ناصری بود، در کتاب «روزنامه خاطرات» خود نقل کرده که ملیجک برای تفرج به قصر یاقوت رفته بود، اما هنگام روشن کردن بخاری روسی که با چوب و زغال سنگ کار می‌کرد، بی‌احتیاطی کرد و موجب آتش‌سوزی مهمب این مکان شد. اعتمادالسلطنه در این کتاب نوشته که دی‌ماه ۱۲۴۳ شمسی مهمانی باشکوهی در دربار برپا و در این مهمانی مأمور می‌شود که ماجرای آتش‌سوزی قصر یاقوت را با شگردهای خاصی به اطلاع ناصرالدین‌شاه برساند. اعتمادالسلطنه ابتدا از آتش‌سوزی قصر یاقوت می‌گوید و بعد که با خونسردی ناصرالدین‌شاه مواجه می‌شود، اعتراف می‌کند که این مکان به تلی از خاکستر تبدیل شده است. انطور که در کتاب «روزنامه خاطرات» اعتمادالسلطنه آمده، ناصرالدین‌شاه که علاقه خاصی به ملیجک داشت، او را خطاب قرار می‌دهد و می‌گوید: «ملی جان، غصه نخور! معمارباشی باید خسارت بدهد.» واکنش ناصرالدین‌شاه به یکی از عظیم‌ترین آتش‌سوزی‌های تهران در آن دوران بساباهت و حیرت‌درباری‌ها مواجه می‌شود. تهران‌شاسان معتقدند ریشه خونسردی ناصرالدین‌شاه را باید در رواج سنت عجیب آتش‌سوزی‌های گاه‌وبی‌گاه در دوره قاجار که بدعت آن از دوره حکومت فتحعلی‌شاه گذاشته شده بود، جست‌وجو کرد. انطور که در کتاب «روزنامه خاطرات» اعتمادالسلطنه آمده، فتحعلی‌شاه صرفاً با این استدلال که هر عمارت یا خانه‌ای بعد از مدتی باید از نو ساخته شود اقدام به آتش‌سوزی می‌کرد. وقتی اعتمادالسلطنه این رسم عجیب را گوشزد می‌کند، ناصرالدین‌شاه دستور می‌دهد قصر یاقوت را از نو بسازند. این بنای چوبی در محوطه بیمارستان شهید لواسانی واقع شده و از دوره ناصری به یادگار مانده است.